

Handelingsverleggen

door
Shirine
Moerkerken

Shirine Moerkerken is interventiekundige. Ze helpt bestuurders, directeuren, managers en medewerkers bij het veranderen van de wijze waarop zij antwoorden geven op maatschappelijke vraagstukken. In 2008 richtte zij Strange | Strategy and Change op, een netwerk van interventiekundigen en kunstenaars die het bestaande denken binnen organisaties veranderen op een methodisch verantwoorde en voor betrokkenen respectvolle en veilige manier.

In mei 2015 verscheen Shirine's eerste boek: Hoe ik verander. Het boek is te verkrijgen via www.vakmedianetshop.nl.

Sinds een aantal jaren volg ik een aantal kleinschalige initiatieven, waar 'geke' en 'criminele' kinderen worden opgevangen en geholpen om een 'normaal' leven te leven. Het gaat om kinderen die nergens anders terecht kunnen. In sommige instellingen worden ze 'draaideurkinderen' genoemd. Geen instelling wil ze hebben, want ze zijn te 'moeilijk'.

Zo is er bijvoorbeeld die jongen die visser wilde worden op Curaçao, maar in Nederland in een jeugdzorgplus instelling terecht kwam op aanwijzing van de rechter. De opsluiting maakte hem agressief. Iedere begeleider was bang voor de uit de kluiten gewassen jongen. Omdat hij niet te hanteren was, mocht hij uiteindelijk onder voorwaarden naar Curaçao. Dat ging ontzettend lang goed, totdat hij een aanvaring kreeg met zijn oom. Terug in Nederland is het uitgangspunt van iedere grote instelling dat hij vanuit de separeer weer langzaam mag wennen aan vrijheid. Gelukkig kan hij terecht bij zo'n kleinschalig initiatief waar hij, door de ruimte en vrijheid die hij ervaart, het goed doet en (nog) geen agressie laat zien.

Wat mij opvalt bij die kleinschalige initiatieven is dat zij eigenlijk maar in één opzicht wezenlijk verschillen van de grote jeugdzorg-, gehandicaptenzorg- of GGZ-instellingen: van bestuurder tot medewerker erkennen ze dat ze soms handelingsverleggen zijn. Ze kunnen niet garanderen dat deze jongen nooit meer agressief zal zijn. En dat doen ze ook niet. Ze proberen, zo goed en kwaad als het kan, met de jongen te leven.

Hoe organiseer je je instelling als je erkent dat je het soms ook gewoon niet weet? Ik heb een idee, maar heel precies zou ik het eerlijk gezegd niet weten... Het vraagt in ieder geval om een bestuurder die tegen de sensatiebeluste journalist durft te zeggen: 'Nee, daar hebben wij geen antwoorden op. Niemand trouwens. Het leven is heel wat minder maakbaar dan wij zouden willen.' Dat vraagt weer om een raad van toezicht die haar bestuurder vertrouwt en niet te bang is. En een inspecteur, een zorgverzekeraar en een gemeente die afspraken durven te maken gebaseerd op realiteit in plaats van op ideaalbeelden. |

Geen instelling wil ze hebben, want ze zijn te 'moeilijk'.